

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

I.A. Soldaat

BEL/REE

Telefoonnummer +31235144181

soldaati@noord-holland.nl

1 | 8

Betreft: PALLAS-verlening goedkeuring voor de voorgenomen fusie en verlenging en aanpassing van de overeenkomst van geldlening en pandrecht

Geachte leden,

Hierbij verzoeken wij u deze brief (met bijlagen) ter bespreking op de B-agenda van de commissie Economie, Financiën en Bestuur van 20 februari 2023 te plaatsen.

Wat is de reden?

De reden hiervoor is dat Gedeputeerde Staten op 24 januari 2023 hebben besloten voornemens te zijn in te stemmen met een aantal besluiten samenhangende met de toekomst van het PALLAS-project.

Wat vragen wij aan de commissie?

De commissie wordt gevraagd om opmerkingen en aandachtspunten aan ons mee te geven voor de definitieve besluitvorming over ons voornemen om:

- a. op grond van artikel 7.4. en artikel 24.1 van de statuten van PALLAS het voorgenomen besluit tot fusie van de Stichting voorbereiding PALLAS-reactor met de Stichting Nuclear Research and Consultancy Group goed te keuren en tevens het daarmee samenhangende voorgenomen besluit tot statutenwijziging goed te keuren,
- b. bij voorbaat afstand te doen van haar recht, op grond van artikel 5d van de overeenkomst van geldlening en pandrecht, om de lening op te eisen vanwege de effectuering van de voorgenomen fusie van de Stichting voorbereiding PALLAS-reactor met de Stichting Nuclear Research and Consultancy Group,
- c. in te stemmen met een verlenging van de looptijd van de lening met maximaal 12 jaar tot 1 april 2035, zijnde enkele jaren na de op dit moment beoogde commercial operating date van de PALLAS-reactor. Indien voor 31 december 2023 geen definitief

Verzenddatum

25 JAN. 2023

Kenmerk

1687482-1966537

Uw kenmerk

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

en positief kabinetsbesluit over de financiering van het PALLAS-project is genomen zal de looptijd voortijdig eindigen op 31 december 2024,

- d. in te stemmen met het aanpassen van overeenkomst van geldlening en pandrecht door aanpassing van de informatierechten, goedkeuringsrechten en zekerheden zoals nader uiteengezet in Bijlage 2 van het verzoek van PALLAS,
- e. te bevestigen dat een bevestiging van (een toezegging tot) financiering van de bouw de PALLAS-reactor door VWS, volgend op een positief kabinetsbesluit, niet leidt tot een aflossingsverplichting op basis van huidig artikel 7 van de overeenkomst van geldlening en pandrecht.

Om welk GS-besluit gaat het?

24 januari 2023

Achtergrond

PALLAS is de naam van de nieuw te bouwen reactor op de Energy & Health Campus in Petten ten behoeve van de productie van medische en industriële isotopen en een functie als onderzoeksreactor. Deze activiteiten vinden nu plaats in de hoge flux reactor (HFR) op hetzelfde terrein in Petten. De HFR is al ruim 60 jaar oud en is al dit tijd geëxploiteerd door Stichting Nuclear Research and Consultancy Group (NRG). Dagelijks vindt wereldwijd diagnose en behandeling plaats van ruim 30.000 kankerpatiënten met medische isotopen uit Petten. De HFR is een belangrijke leverancier van de medische isotopen met een mondiaal marktaandeel van ongeveer 30%. Pallas zal in de toekomst naar verwachting een van 's werelds toonaangevende leveranciers van medische isotopen zijn en een cruciale rol spelen in de leveringsketen voor radio-farmaceutische producten wereldwijd en in nucleair technologisch onderzoek.

Op 16 juli 2012 heeft u besloten om samen met het Rijk onder publieke regie de eerste stappen te zetten voor de realisatie van de PALLAS-reactor. In december 2013 hebben wij samen met het Rijk de Stichting Voorbereiding PALLAS-reactor opgericht. Na u geconsulteerd te hebben op 17 maart 2014 hebben wij op 25 november 2014 besloten om maximaal € 40 miljoen subsidie in de vorm van een geldlening beschikbaar te stellen voor de voorbereidende werkzaamheden voor de nieuwe reactor. Het ministerie van EZK heeft ook een lening van € 40 miljoen aan PALLAS verstrekt. De voorbereidingsfase moet leiden tot een vergunbaar ontwerp en het realiseren van de financiering voor de bouw- en exploitatiefase.

Het einde van de voorbereidingsfase is in zicht nu het ontwerp van de reactor bijna gereed is, de aanvraag voor de Kernenergiewetvergunning in behandeling is bij de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (ANVS) en het ministerie van VWS voornemens is om de investeringskosten van het PALLAS-project te financieren.

Op 20 september 2022 heeft de minister van VWS aan de voorzitter van de Tweede Kamer geschreven dat het kabinet heeft besloten om middelen te reserveren voor een mogelijke investering in het PALLAS-project.¹

De financiering van het ministerie van VWS komt in aanvulling op de bestaande financiering die verstrekt is door het ministerie van VWS, het ministerie van EZK en de Provincie Noord-Holland. Daarmee blijft het PALLAS-project, in tegenstelling tot het eerder beoogde privaat gefinancierde project, een publiek gefinancierd project.

Het kabinet zal in de loop van 2023 een definitief besluit nemen over de investering in PALLAS, waarbij dan moet worden voldaan aan enkele belangrijke voorwaarden, namelijk:

1. Volledige dekking van de benodigde investering in het project (€ 330 miljoen aan dekking nog benodigd);
2. Het succesvol doorlopen van de staatssteunprocedure bij de Europese Commissie;
3. Het succesvol doorlopen van de wettelijke procedures voor het oprichten van een beleidsdeelneming;
4. Een uitgewerkt plan voor de governance van het bouwproject, in gezamenlijkheid met de ministeries die kennis en expertise hebben ontwikkeld (of aan het opbouwen zijn) voor vergelijkbare grootschalige (nucleaire) bouwprojecten en deelnemingen.

Het ministerie van VWS werkt met PALLAS de voorwaarden uit.

Doel en belang

Wij zijn aan het PALLAS-project begonnen vanuit het oogpunt van behoud en versterken van de regionale werkgelegenheid en de nucleaire kennisinfrastructuur voor de regio. Mede daarom werken we sinds 2017 samen met de regio aan de ontwikkeling van een Energy & Health Campus om zo een innovatieve omgeving te maken voor onder andere de nieuwe PALLAS-reactor. Op deze locatie worden nu al unieke en wereldwijd onderscheidende innovaties gerealiseerd op het gebied van Energy & Health. De komst van PALLAS zal een enorme impuls geven aan het health-cluster van de campus. Dit cluster wordt daarmee volgens ons een belangrijk onderdeel voor de Nederlandse medische infrastructuur.

Maar het belang van het PALLAS-project is vooral gelegen in de volksgezondheid voor onze burgers van Noord-Holland en Nederland. Met de PALLAS-reactor kan verder gewerkt worden aan de ontwikkeling en productie van medische isotopen die medisch onderzoek en behandeling van kanker mogelijk maken. De nieuwe reactor, met bijbehorende kennisinfrastructuur, draagt bij aan de beschikbaarheid van belangrijke diagnostiek en innovatieve kankertherapieën voor patiënten.

¹ [Kamerbrief kabinetsbesluit PALLAS | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)

Ons belang is dat PALLAS er komt en om dit te ondersteunen hebben wij besloten om een geldlening beschikbaar te stellen voor de voorbereidende werkzaamheden voor de nieuwe reactor.

In november 2021 hebben wij u geïnformeerd over ons besluit om uitstel van terugbetaling van de lening te verlenen tot 1 april 2023 waarmee ons belang het beste wordt gediend. Uitgangspunt bij het vaststellen van de terugbetalingstermijn was de verwachting dat het kabinet in het eerste kwartaal 2022 een besluit zou nemen of zij al dan niet bereid is om de financiering van de bouw van de PALLAS-reactor voor haar rekening te nemen. Het kabinet heeft echter niet in het eerste kwartaal van 2022 een besluit genomen. Op 20 september hebben wij u de brief van de minister van VWS aan de voorzitter van de Twee Kamer toegestuurd waarin de minister meldt dat het kabinet heeft besloten om de komende jaren geld te reserveren voor de bouw van de PALLAS-reactor.

Verzoek goedkeuring

De Stichting Voorbereiding Pallas-reactor heeft ons op 20 januari per brief verzocht om goedkeuring te verlenen voor de voorgenomen fusie met de Stichting Nuclear Research and Consultancy Group (NRG) en akkoord te gaan met verlenging en aanpassing van de overeenkomst van geldlening en pandrecht met hoofdsom van € 40 miljoen, zoals initieel ondertekend op 4 en 18 december 2014 en nadien een aantal maal aangepast in verband met verlenging van de terugbetalings-termijn.²

Het verzoek van PALLAS is mede op verzoek van de minister van VWS die als beoogd financier en beoogd toekomstig aandeelhouder van NRG|PALLAS mede belang heeft bij aanpassing van de governance van PALLAS. In de brief van de minister van VWS wordt dit bevestigd. De minister geeft aan dat hij een groot belang hecht aan het PALLAS-project vanwege de belangrijke bijdrage hiervan aan de langjarige voorzieningszekerheid van medische isotopen voor de patiënt en is bereid geweest om onder voorwaarden € 1,32 miljard te reserveren voor een investering in het PALLAS-project. De minister stelt het zeer op prijs wanneer de Provincie haar betrokkenheid continueert en daarmee een belangrijke bijdrage levert aan de totstandkoming van het PALLAS-project. Met het instemmen met de door PALLAS verzochte verlenging van de Lening en aanpassing van de hieraan gerelateerde goedkeurings- en informatierechten en zekerheden geeft de Provincie hieraan nadere invulling.³

We dienen op grond van artikel 7.4. van de statuten van PALLAS goedkeuring te verlenen voor het besluit te fuseren. De notariële akte van fusie houdt tevens een statutenwijziging in. Op grond van artikel 24 van de statuten van PALLAS is hiervoor eveneens de goedkeuring van ons nodig.

² Verzoek Stichting voorbereiding PALLAS-reactor- 'Goedkeuring fusie en aanpassing lening'.

³ Brief van minister van VWS 'Verzoek Stichting Pallas aan Provincie Noord-Holland'.

Toelichting voorgenomen besluit

. Fusie en wijziging statuten

Op basis van het principebesluit en vooruitlopend op het definitieve besluit worden de juridische en financiële voorbereidingen getroffen voor de aanpassing van de structuur van de stichting voorbereiding Pallas-reactor.

De juridische stappen die hiervoor benodigd zijn betreffen een juridische fusie van NRG en PALLAS tot NRG|PALLAS. De gefuseerde stichtingen (NRG|PALLAS) worden vervolgens omgezet in een BV tegen uitgifte van aandelen aan het ministerie van VWS. Daarmee ontstaat een geïntegreerde beleidsdeelneming met de Staat der Nederlanden, het ministerie van VWS als 100% aandeelhouder.

Met het oog op de toekomstige statuten van de beleidsdeelneming NRG|PALLAS worden in de statuten van de gefuseerde stichtingen geen goedkeuringsrechten of andere rechten van de Provincie opgenomen. Hiermee wijzigt onze rol van oorspronkelijk 50% financier naar een verstrekker van een lening aan de beleidsdeelneming en wijzigt onze rol ook ten opzichte van het ministerie van VWS die aandeelhouder gaat worden.

PALLAS heeft aan ons gevraagd om goedkeuring te verlenen voor de fusie en de daarbij behorende statutenwijziging. Bij het niet verlenen van deze goedkeuring zal de fusie tussen de stichtingen en het vervolgens omzetten in een staatsdeelneming niet kunnen plaatsvinden en daarmee zal de beoogde financiering van het ministerie van VWS niet mogelijk zijn. Dit draagt niet bij aan ons belang dat de reactor er komt. Nu alle voorbereidende werkzaamheden bijna zijn afgerond is onze statutaire rol niet meer nodig in de stichting of de rechtsopvolger daarvan. Wij willen meewerken aan het verzoek en zijn voornemens om het volgende te besluiten:

- a. op grond van artikel 7.4. en artikel 24.1 van de statuten van PALLAS het voorgenomen besluit tot fusie van de Stichting voorbereiding PALLAS-reactor met de Stichting Nuclear Research and Consultancy Group goed te keuren en tevens het daarmee samenhangende voorgenomen besluit tot statutenwijziging goed te keuren.

. Afzien recht opeisen lening

Op grond van de overeenkomst van geldlening en pandrecht kunnen wij de lening opeisen bij het aangaan van een fusie door PALLAS. Dit is niet wenselijk gezien het feit dat deze fusie zal leiden tot de oprichting van de beleidsdeelneming en daarmee leidt tot realisatie van de PALLAS-reactor. Opeisen van de lening leidt tot extra financieringslasten bij het ministerie van VWS boven op de € 1,65 miljard die zij nu hebben voorzien. PALLAS heeft ons gevraagd afstand te doen van dit recht. Wij zijn voornemens om het volgende te besluiten:

- b. bij voorbaat afstand te doen van haar recht, op grond van artikel 5d van de overeenkomst van geldlening en pandrecht, om de lening op te eisen vanwege de effectuering van de voorgenomen fusie van de Stichting voorbereiding PALLAS-reactor met de Stichting Nuclear Research and Consultancy Group.

. Verlengen lening

Het ministerie van VWS heeft sinds 2018 aanvullende leningen verstrekt en is voornemens om de financiering van de kosten tot aan de start van de exploitatie te verzorgen. Daarna is het de verwachting dat er opbrengsten door verkoop van medische isotopen worden gerealiseerd door PALLAS. De verwachting is dat de exploitatie van de reactor (commercial operating date) over ongeveer 12 jaar zal zijn.

Gegeven het einde van de looptijd van onze lening en met het oog op de langjarige financiering van het PALLAS-project door het ministerie van VWS is door PALLAS en mede op verzoek van de minister van VWS aan ons gevraagd om de looptijd van de lening te verlengen.

PALLAS beschikt niet over de middelen om de lening per 1 april af te lossen. Aflossing door het ministerie van VWS is geen reële optie omdat dit tot extra financieringslasten voor het PALLAS-project bij het ministerie zal leiden. Wij willen meewerken aan het verzoek omdat deze verlenging bijdraagt aan ons doel. Wij krijgen hiermee een vordering op een partij die de reactor ook gaat bouwen dit in tegenstelling tot eerdere verlengingen. We zijn voornemens om het volgende te besluiten:

- c. in te stemmen met een verlenging van de looptijd van de lening met maximaal 12 jaar tot 1 april 2035, zijnde enkele jaren na de op dit moment beoogde *commercial operating date* van de PALLAS-reactor. Indien voor 31 december 2023 geen definitief en positief kabinetsbesluit over de financiering van het PALLAS-project is genomen zal de looptijd voortijdig eindigen op 31 december 2024.

. aanpassen van de voorwaarden van de lening.

Over de voorwaarden van de lening maken wij nog nadere afspraken met NRG|PALLAS, de Provincie en het ministerie van VWS. Vanwege het feit dat ook nog overleg moet plaatsvinden met bestaande en mogelijk ook met nieuwe financiers is het op dit moment voor PALLAS te vroeg om definitief voorstel voor aanpassing te doen. Het voorstel opgenomen in bijlage 2 bij het verzoek van PALLAS werken wij de komende periode samen uit. In dit voorstel staat over de informatierechten dat wij de kwartaalrapportage, de jaarrekening en het vastgestelde Annual Plan zullen ontvangen. Verder zullen wij goedkeuringsrechten ontvangen voor het schriftelijke goedkeuren in het geval van fusie/splitsing, het vervreemden van een (materieel deel van) de onderneming en het verzoek tot ontbinding of staking van de onderneming. Over de zekerheden is het uitgangspunt dat deze worden vervangen door passende zekerheidsrechten. Onder 'passend' wordt verstaan zekerheidsrechten die gezien de omvang van de lening ten opzichte van de overige financiering die aan NRG|PALLAS is/wordt verstrekt in een rationele en marktconforme verhouding staan, waarbij de Provincie zoveel als mogelijk een gelijk uitzicht blijft houden op terugbetaling van de lening als zij thans heeft (zie Bijlage 2). Wij willen meewerken aan het verzoek en zijn voornemens om het volgende te besluiten:

- d. in te stemmen met het aanpassen van overeenkomst van geldlening en pandrecht door aanpassing van de

informatierechten, goedkeuringsrechten en zekerheden zoals nader uiteengezet in bijlage 2 van het verzoek van PALLAS.

. Aflossingsplicht

In de overeenkomst van geldlening en pandrecht is nu een aflossingsplicht opgenomen na verkrijgen van de financiering voor de bouw van de PALLAS-reactor. Het ministerie van VWS is voornemens het project langjarig te financieren. PALLAS en de minister van VWS hebben gevraagd af te zien van deze aflossingsplicht. Opeisen van de lening leidt tot extra financieringslasten bij het ministerie van VWS.

Wij zijn voornemens om het volgende te besluiten:

- e. te bevestigen dat een bevestiging van (een toezegging tot) financiering van de bouw van de PALLAS-reactor door VWS, volgend op een positief kabinetsbesluit, niet leidt tot een aflossingsverplichting op basis van huidig artikel 7 van de overeenkomst van geldlening en pandrecht.

Op welk door PS vastgesteld beleidskader is dit voorstel gebaseerd of wat is de wettelijke grondslag voor dit voorstel?

Het besluit van PS op 16 juli 2012 (voordracht 56) om samen met het Rijk onder publieke regie de eerste stappen te zetten voor de realisatie van PALLAS.

Is dit voorstel eerder behandeld in een commissie of in PS?

Ja, in de commissie op: 17 september 2018, 5 oktober 2015, 17 maart 2014 en in PS op 16 juli 2012 (voordracht 56). PALLAS heeft in de afgelopen jaren meerdere technische briefings in uw vakcommissie verzorgd.

Wat zijn de effecten van het voorstel?

Met ons voorgenomen besluit wordt ons primaire belang het beste gediend namelijk dat de PALLAS-reactor er komt voor de volksgezondheid voor onze burgers van Noord-Holland en Nederland, het behoud en versterken van de regionale werkgelegenheid en de nucleaire kennisinfrastructuur voor de Nederland.

Wat zijn de financiële aspecten/risico's?

PALLAS vraagt geen extra financiering maar vraagt mede namens het ministerie van VWS om een aanpassing van de overeenkomst van geldlening en pandrecht zodanig dat de looptijd verlengd wordt met maximaal 12 jaar. In de begroting is al een voorziening getroffen voor de lening aan PALLAS.

Met ons voorgenomen besluit krijgt de Provincie een vordering op de BV waarmee nu voor het eerst sprake is van een vordering op een partij die de reactor ook gaat bouwen. Dit in tegenstelling tot de eerdere verlengingen, deze waren aan een stichting zonder middelen. Hiermee neemt de kans op terugbetaling van de lening aanmerkelijk toe. De

verlenging van de lening en de aanpassing van de overeenkomst van geldlening leiden niet tot nieuwe risico's.

Met wie is dit (extern) afgestemd?

Ministerie van VWS, PALLAS-NRG.

Heeft (burger)participatie plaatsgevonden? Op welke manier?

PALLAS heeft meerdere informatiebijeenkomsten georganiseerd voor omwonenden en belangstellenden.

Wanneer en hoe is/wordt over dit besluit gecommuniceerd?

Communicatie vindt plaats na het definitieve kabinetsbesluit over PALLAS.

Vindt er een evaluatie van dit besluit plaats?

Nee, er komt geen evaluatie.

Is er een link met Europa?

Nee, er is geen link met Europa.

Wat is de vervolprocedure?

Wij zijn voornemens, na u geconsulteerd te hebben, in te stemmen met het verzoek van de directie van PALLAS om goedkeuring te verlenen aan de fusie met NRG, de statuten te wijzigen en het wijzigen van de leningsovereenkomst. Daarmee wordt het primaire belang voor de Provincie, te weten dat de reactor er komt, het beste gediend.

Graag vernemen wij uw opmerkingen op ons voornemen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris
R.M. Bergkamp

voorzitter
A.Th.H. van Dijk

Bijlagen:

- Verzoek Stichting voorbereiding PALLAS-reactor- 'Goedkeuring fusie en aanpassing lening'.
- Brief van minister van VWS 'Verzoek Stichting Pallas aan Provincie Noord-Holland'.